

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Werocy

Protokolant: Monika Kałużna

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2018 r. we W.

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Uslugowego (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

I. powództwo oddala;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Strona powodowa - Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...)

Sp. z o.o. z siedzibą w W. pozwem z dnia 15.12.2016r. (data stempla pocztowego) domagała się zasądzenia od pozwanej M. K. kwoty 3.343,61zł wraz

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niedobór w mieniu powierzonym. Nadto strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (sprawa zarejestrowana została pod sygn. akt IV P (pm) 47/17)

W uzasadnieniu żądania pozwu strona powodowa wskazała, iż pozwana była u niej zatrudniona w magazynie we W. przy ul. (...) jak również, że w dniu 08.05.2015r. strony zawarły umowę o wspólnej odpowiedzialności materialnej, na podstawie której pozwana przyjęła wspólną odpowiedzialność materialną za powierzone mienie. Podała, iż w dniach 09-11.10.2015r. w magazynie, w którym pracowała pozwana została przeprowadzona inwentaryzacja, która wykazała niedobór w opakowaniach skutkiem czego pozwana została obciążona, procentowo do zakresu odpowiedzialności wynikającego

z umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej za mienie powierzone, niedoborem w wysokości 3.343,61zł, której to kwoty pozwana jednak nie uiściła.

Nakazem zapłaty z dnia 22.12.2016r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nakazał pozwanej, aby zapłaciła stronie powodowej kwotę 3.343,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 15.12.2016r. do dnia zapłaty oraz kwotę 675 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 25 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniosła w tymże terminie sprzeciw. (nakaz, k. 26)

Od wydanego nakazu zapłaty pozwana wniosła sprzeciw, zaskarżając nakaz w całości

i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17zł.

W uzasadnieniu stanowiska zarzuciła, iż strona powodowa nie udowodniła, aby w sposób prawidłowy powierzyła jej mienie jak również, że nie udowodniła ani faktu powstania szkody, ani jej wysokości. Nadto podała, iż nawet przy założeniu faktu powstania szkody przyjąć należy, iż powstała ona z przyczyn od niej niezależnych, gdyż strona powodowa nie zapewniła warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia. Wskazała, iż znaczna część mienia nie była przechowywana na magazynie i znajdowała się na placu przed magazynem, przy czym towar znajdujący się na paletach nie był w żaden sposób zabezpieczony i zagrodzony. Podkreśliła jednocześnie, że plac, na którym znajdowało się mienie należał także do dyspozycji pracowników (...) sp. z o.o. a nadto zaznaczyła, że wjazd na teren placu był co prawda ograniczony szlabanem jednak osoba pilnująca wjazdu nie weryfikowała tożsamości osób wjeżdżających na teren i nie sprawdzała czy są do tego uprawnione, co dotyczyło m.in. jej męża, który odbierał ją z pracy.

Strona powodowa - Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...)

Sp. z o.o. z siedzibą w W. pozwem z dnia 13.12.2016r. (data stempla pocztowego) domagała się zasądzenia od pozwanej M. K. kwoty 2.524,49zł wraz

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niedobór w mieniu powierzonym. Nadto strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (sprawa zarejestrowana została pod sygn. akt IV P (pm) 48/17)

W uzasadnieniu żądania pozwu strona powodowa wskazała, iż pozwana była u niej zatrudniona w magazynie we W. przy ul. (...) jak również, że w dniu 08.05.2015r. strony zawarły umowę o wspólnej odpowiedzialności materialnej, na podstawie której pozwana przyjęła wspólną odpowiedzialność materialną za powierzone mienie. Podała, iż w dniach 09-11.10.2015r. w magazynie, w którym pracowała pozwana została przeprowadzona inwentaryzacja, która wykazała niedobór w towarze skutkiem czego pozwana została obciążona, procentowo do zakresu odpowiedzialności wynikającego

z umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej za mienie powierzone, niedoborem w wysokości 2.524,49zł, której to kwoty pozwana jednak nie uiściła.

Nakazem zapłaty z dnia 22.12.2016r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nakazał pozwanej, aby zapłaciła stronie powodowej kwotę 2.524,49 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 13.12.2016r. do dnia zapłaty oraz kwotę 675 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 25 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniosła w tymże terminie sprzeciw. (nakaz, k. 66)

Od wydanego nakazu zapłaty pozwana wniosła sprzeciw, zaskarżając nakaz w całości

i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17zł.

W uzasadnieniu stanowiska zarzuciła, iż strona powodowa nie udowodniła, aby w sposób prawidłowy powierzyła jej mienie jak również, że nie udowodniła ani faktu powstania szkody, ani jej wysokości. Nadto podała, iż nawet przy założeniu faktu powstania szkody przyjąć należy, iż powstała ona z przyczyn od niej niezależnych, gdyż strona powodowa nie zapewniła warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia. Wskazała, iż znaczna część mienia nie była przechowywana na magazynie i znajdowała się na placu przed magazynem, przy czym towar znajdujący się na paletach nie był w żaden sposób zabezpieczony i zagrodzony. Podkreśliła jednocześnie, że plac, na którym znajdowało się mienie należał także do dyspozycji pracowników (...) sp. z o.o. a nadto zaznaczyła, że wjazd na teren placu był co prawda ograniczony szlabanem jednak osoba pilnująca wjazdu nie weryfikowała tożsamości osób

wjeżdżających na teren i nie sprawdzała czy są do tego uprawnione, co dotyczyło m.in. jej męża, który odbierał ją z pracy.

Zarządzeniem z dnia 01.02.2017r. sprawa sygn. akt IV P (pm) 48/17 połączona została do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą sygn. akt IV P (pm) 47/17.

Sąd ustalił stan faktyczny:

Strona powodowa - Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...)

Sp. z o.o. z siedzibą w W., na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców, prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której zajmuje się m.in. sprzedażą hurtową i dystrybucją produktów spożywczych.

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej strona powodowa posiada m.in. magazyn położony we W. przy ul. (...), w którym składowane są towary, które następnie są pobierane przez kierowców celem dostarczenia do klientów.

Dowód: - odpis z KRS strony powodowej, k. 10-11 i 48-49

- zeznania świadka P. K., k. 238-240

- zeznania świadka T. S., k. 240-242

- zeznania świadka R. N., k. 326v.-327v.

- przesłuchanie pozwanej, k. 342-343

Pozwana M. K. była zatrudniona w powodowej spółce w okresie od dnia 21.11.2014r. do dnia 30.11.2015r., początkowo na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny a od dnia 01.02.2015r. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony, w całym okresie w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku magazyniera.

Na zajmowanym stanowisku pozwana wykonywała czynności w magazynie powodowej spółki we W. przy ul. (...), gdzie magazynowano artykuły spożywcze, przy czym praca wykonywana była w w/w magazynie w systemie trzymianowym.

Łącząca strony umowa o pracę uległa rozwiązaniu za porozumieniem stron z dniem 30.11.2015r., na wniosek pozwanej.

Dowód: - świadectwo pracy z dnia 30.11.2015r., k. 12-13 i 50-51,

- zeznania świadka P. K., k. 238-240

- zeznania świadka T. S., k. 240-242

- zeznania świadka A. S., k. 300-302

- zeznania świadka R. C., k. 302-305

- zeznania świadka A. G., k. 305-307

- zeznania świadka T. M., k. 316-319

- zeznania świadka R. N., k. 326v.-327v.

- przesłuchanie pozwanej, k. 342-343

Magazyn strony powodowej we W. przy ul. (...), w którym pracowała pozwana, zlokalizowany jest na terenie centrum logistycznego, w którym zlokalizowanych jest kilka innych firm w tym m.in. firma kurierska.

Cały teren jest ogrodzony zaś przy wjeździe usytuowana jest budka strażnika, do którego obowiązków należy m.in. otwieranie znajdującego się przy wjeździe szlabanu. Strażnik otwierał szlaban każdemu, kto chciał wjechać na teren centrum, nie sprawdzając jednak tożsamości osób wjeżdżających i nie kontrolując samochodów. Zdarzało się przy tym, że szlaban był stale otwarty co umożliwiało swobodny wjazd samochodów na teren placu i ich wyjazd.

Tereny zajmowane w obrębie centrum logistycznego przez poszczególne firmy nie były natomiast od siebie oddzielone żadnym ogrodzeniem czy też siatką.

Wejście na teren magazynu powodowej spółki było przy tym możliwe od strony ramp, pod które podjeżdżały samochody ciężarowe celem załadunku towaru jak również od strony biura, które to wejście było cały czas otwarte i w żaden sposób niezabezpieczone, gdyż czytnik kart uruchomiony został dopiero po inwentaryzacji przeprowadzonej w październiku 2015 roku.

W konsekwencji powyższego dostęp na teren magazynu miały również osoby trzecie, których nie łączyła ze stroną powodową umowa o odpowiedzialności materialnej za mienie powierzone, w tym m.in. pracownicy biura, przedstawiciele handlowi oraz kierowcy – w tym z firm zewnętrznych, którzy zabierali z magazynu przygotowany na paletach towar. Kierowcy niejednokrotnie przy tym wchodzili na teren magazynu pomiędzy alejki, gdzie składowany był towar czego świadomość mieli przełożeni pozwanej.

Także osoby sprzątające i osoby zatrudnione na podstawie umów zlecenia, nie będące stroną umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej, miały dostęp do magazynu.

Opakowania, w tym zwłaszcza w postaci palet, znajdowały się nie tylko na terenie magazynu ale również na terenie placu zewnętrznego, do którego nieograniczony dostęp miały osoby trzecie.

U strony powodowej, na terenie magazynu, stwierdzono przy tym, w 2015 roku, przypadki kradzieży.

Pracownicy odpowiedzialni materialnie w tym pozwana nie zgadzali się na wstęp osób trzecich na teren magazynu o czym informowali przełożonych, jednak gdy zatrudniany był nowy pracownik byli zobowiązani do wyrażenia w/w zgod z informacją, że nie wyrażenie zgody może skutkować rozwiązaniem z nimi umów o pracę. Miały przy tym miejsce sytuacje, gdy byli zobowiązani do podpisania zgody na wstęp na teren magazynu osób trzecich in blanco.

Pracownicy odpowiedzialni materialni zgłaszali także, iż kierowcy zatrudnieni w powodowej spółce powinni być objęci umową o wspólnej odpowiedzialności materialnej jednak strona powodowa nie objęła kierowców w/w umową.

Nadto zgłaszali oni przełożonym, że jest zbyt mało pracowników na magazynie co powoduje, że nie mają możliwości sprawdzania wydawanych zamówień jednak powyższe nie przynosiło żadnych skutków.

Dowód: - dokumentacja fotograficzna, k. 36 i 76 oraz k. 185-236

- zeznania świadka P. K., k. 238-240

- zeznania świadka T. S., k. 240-242

- zeznania świadka A. S., k. 300-302

- zeznania świadka R. C., k. 302-305

- zeznania świadka A. G., k. 305-307

- zeznania świadka T. M., k. 316-319

- zeznania świadka R. N., k. 326v.-327v.

- przesłuchanie pozwanej, k. 342-343

W magazynie, w którym pracowała pozwana, była bardzo duża rotacja pracowników.

Pomimo tego, że w okresie zatrudnienia pozwanej u strony powodowej dochodziło do zmian pracowników, strona powodowa nie przeprowadzała na bieżąco inwentaryzacji i nie zawierała nowych umów o odpowiedzialności materialnej za mienie powierzone ani aneksów do już obowiązujących umów.

W okresie od dnia 08.05.2015r. do dnia 15.10.2015r, na magazynie pracowało, w różnych okresach, 42 pracowników.

Dowód: - zestawienie pracowników, k. 255-258

- świadectwo pracy T. S., k. 313

- zeznania świadka T. S., k. 240-242

- zeznania świadka R. N., k. 326v.-327v.

- przesłuchanie pozwanej, k. 342-343

W przeprowadzanych w magazynie inwentaryzacjach brali także udział pracownicy strony powodowej z R., w tym A. S., A. G. i R. C.. Pracownicy z R. mieli również dostęp do informatycznego systemu magazynowego, który umożliwiał nie tylko podgląd stanów magazynowych, ale również dokonywanie przesunięć międzymagazynowych. Do w/w systemu nie mieli natomiast zasadniczo dostępu pracownicy odpowiedzialni materialnie, poza kierownikiem magazynu i jego zastępcą oraz kierownikiem zmiany.

Miała przy tym miejsce sytuacja, gdy pracownicy spółki z R. dokonali przesunięcia międzymagazynowego w systemie co zauważył zastępca kierownika magazynu (...), który niezwłocznie zwrócił na powyższe uwagę swojemu przełożonemu

z R., przy czym w odpowiedzi usłyszał, że sprawdzają jego czujność.

Dowód: - zeznania świadka A. S., k. 300-302

- zeznania świadka R. C., k. 302-305

- zeznania świadka A. G., k. 305-307

- zeznania świadka R. N., k. 326v.-327v.

- przesłuchanie pozwanej, k. 342-343

W dniu 08.05.2015r. pozwana, wraz z 33 innymi pracownikami magazynu położonego we W. przy ul. (...), zawarła z pracodawcą umowę o wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za mienie powierzone, na podstawie której zobowiązała się do ponoszenia odpowiedzialności za ewentualne niedobory i szkody powstałe w powierzonym mieniu (§ 1 w zw. z § 3 umowy) w stosunku procentowym wynoszącym 2,88% odpowiedzialności za szkodę.

Jednocześnie w treści umowy ustalono, że za szkody będzie się uważać niedobór towarów, wartość towarów przeterminowanych jak i wszelkie inne straty wyliczone na podstawie ksiąg rachunkowych spółki albo odpowiednich dokumentów sporządzonych przez właściwe organy ustalające szkody.

Zawarcie w/w umowy poprzedzało przy tym przeprowadzenie inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej według stanu na dzień 10.05.2015r., która przeprowadzona została

w dniach 08-10.05.2015r., przy czym pozwana nie wniosła zastrzeżeń do prac komisji inwentaryzacyjnej.

Spis z natury opakowań sporządzony został na dzień 09.05.2015r. i wykazał niedobór na łączną kwotę 100.096,03zł – przy czym niedobór dotyczył przede wszystkim butelek po piwie oraz skrzynek na te butelki a także palet.

Spis z natury towarów sporządzony został na dzień 10.05.2015r. i wykazał niedobory m.in. produktów firmy (...), margaryny (...) a także wody gazowanej i niegazowanej (...).

Dowód: - umowa o wspólnej odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie, k. 14-15 i 52-53

- oświadczenie z dnia 10.05.2015r., k. 99

- spis z natury, k. 101 i k. 132

- spis z natury opakowań na dzień 09.05.2015r., k. 100

- spis z natury towarów na dzień 10.05.2015r., k. 132-133

- zarządzenie prezesa zarządu strony powodowej z dnia 04.04.2015r., k. 143-144

W dniach 09-11.10.2015r. w magazynie we W. przeprowadzona została kolejna inwentaryzacja towarów i opakowań, która wykazała braki w towarze na kwotę 87.655,90zł oraz braki w opakowaniach na kwotę 116.097,68zł, przy czym pozwana została poinformowana o terminie inwentaryzacji.

Także w przypadku tej inwentaryzacji stwierdzono przede wszystkim braki w towarach: produktów firmy (...), margaryny (...) a także wody gazowanej i niegazowanej (...) oraz w opakowaniach: butelek po piwie, skrzynek a przede wszystkim palet.

W/w inwentaryzacja została zakończona w niedzielę z uwagi na to, że zaczynała się komplementacja towaru dla klienta. O terminie zakończenia inwentaryzacji zdecydowała komisja z R. uznając, że wszystko zostało policzone. W trakcie inwentaryzacji pracownicy magazynu przejmowali liczenie towaru w ramach rozpoczynanych zmian.

Dowód: - rozliczenie inwentaryzacji (częściowe) z dnia 16.12.2015r. – opakowania, k. 16

- rozliczenie inwentaryzacji (częściowe) z dnia 16.12.2015r. – towar, k. 54

- oświadczenie z dnia 05.10.2015r., k. 102

- zarządzenie prezesa zarządu strony powodowej z dnia 07.10.2015r., k. 103-104,

- oświadczenie z dnia 11.10.2015r., k. 105

- spis z natury opakowań z dnia 10.10.2015r., k. 106-107 i 108-109

- spis z natury towarów na dzień 11.10.2015r., k. 139-140 i k. 141-142

- zeznania świadka T. S., k. 240-242

- zeznania świadka A. S., k. 300-302

- zeznania świadka R. C., k. 302-305

- zeznania świadka A. G., k. 305-307

- zeznania świadka R. N., k. 326v.-327v.

W związku z przeprowadzoną w dniach 09-11.10.2015r. inwentaryzacją, w dniu 30.12.2015r. strona powodowa wystawiła notę księgową nr (...), w której obciążyła pozwaną kwotą 2.534,49 zł z tytułu odpowiedzialności pozwanej wynikającej z umowy z dnia 08.05.2015r. o wspólnej odpowiedzialności materialnej za mienie powierzone w związku z inwentaryzacją towarów oraz notę księgową nr (...), w której obciążyła pozwaną kwotą 3.343,61 zł z tytułu odpowiedzialności pozwanej wynikającej z umowy z dnia 08.05.2015r.

o wspólnej odpowiedzialności materialnej za mienie powierzone w związku z inwentaryzacją opakowań, a jednocześnie wezwała pozwaną do zapłaty w/w kwot do kasy lub na podany w treści pisma rachunek bankowy.

Dowód: - nota księgową z dnia 30.12.2015r. nr 427, k. 17,

- nota księgową z dnia 30.12.2015r. nr 297, k. 55,

W związku z wystawionymi notami pozwana, pismem z dnia 04.03.2016r., wskazała, iż brak jest podstaw prawnych i faktycznych uzasadniających obciążenie jej w/w notami a jednocześnie wniosła o anulowanie not księgowych z dnia 30.12.2015r.

Pismem z dnia 05.04.2016r., doręczonym pozwanej w dniu 19.04.2016r., strona powodowa poinformowała pozwaną, że noty księgowe wystawione zostały w oparciu

o umowę o wspólnej odpowiedzialności materialnej z dnia 08.05.2015r., która dotyczyła okresu inwentaryzacyjnego od dnia 08.05.2015r. do dnia 09.10.2015r. a jednocześnie zaproponowała pozwanej zawarcie porozumienia i spłatę zadłużenia w miesięcznych ratach.

Dowód: - pismo pozwanej z dnia 04.03.2016r., k. 18 i 56

- pismo strony powodowej z dnia 05.04.2016r. wraz z porozumieniem i potwierdzeniem

nadania oraz odbioru, k. 19-21 i 57-59

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W toku niniejszego postępowania strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanej kwot w wysokości: 3.343,61 zł i 2.524,49 zł tytułem odszkodowania za szkodę w powierzonym mieniu, opierając żądanie na zawartej z pozwaną i innymi pracownikami umowie o wspólnej odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie.

Pozwana domagała się oddalenia powództwa zarzucając w szczególności, iż strona powodowa nie zapewniła wymaganych prawem warunków umożliwiających należyte wykonanie umowy i zabezpieczenie powierzonego mienia.

Z uwagi na zakres stanowisk stron przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie było ustalenie czy spełnione zostały przesłanki warunkujące odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej za powierzone mienie a jeżeli tak czy wystąpiły okoliczności zwalniające pozwaną od odpowiedzialności, tj. czy pracodawca zabezpieczył warunki ochrony mienia przed utratą, czy też nie – jak zarzucała pozwana.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego w niniejszej sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów powołanych w treści uzasadnienia albowiem żadna ze stron nie podważyła

w toku niniejszego postępowania skutecznie ich prawdziwości i wiarygodności a przy tym ich wiarygodność nie budziła również uzasadnionych wątpliwości Sądu. Nadto Sąd oparł się na zeznaniach świadków P. K., T. S., A. S., R. C., A. G., T. M. i R. N. bowiem ich zeznania były rzeczowe, jasne, logicznie uzasadnione a przy tym wzajemnie ze sobą korespondowały i znajdowały również potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd oparł się również na dowodzie z przesłuchania pozwanej, której zeznania pozostawały spójne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Dokonując oceny zasadności żądania pozwu podkreślenia w pierwszej kolejności wymaga, że pracownik, któremu powierzono z obowiązkiem zwrotu albo do wyliczenia się:

1)pieniądze, papiery wartościowe lub kosztowności,

2)narzędzia i instrumenty lub podobne przedmioty, a także środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, odpowiada w pełnej wysokości za szkodę powstałą w tym mieniu. (art. 124 § 1 k.p.)

Stosownie dalej do treści art. 124 § 2 k.p. pracownik odpowiada w pełnej wysokości również za szkodę w mieniu innym niż wymienione w § 1, powierzonym mu z obowiązkiem zwrotu albo do wyliczenia się.

Od odpowiedzialności określonej w § 1 i 2 pracownik może się uwolnić, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia. (art. 124 § 3 k.p.)

Podobnie pracownik nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w takim zakresie, w jakim pracodawca lub inna osoba przyczynili się do jej powstania lub zwiększenia (art. 117 § 1 k.p. w zw. z art. 127 k.p.).

Z brzmienia przepisu art. 125 k.p. wynika dalej, że na zasadach określonych w art.

124 k.p. pracownicy mogą przyjąć wspólną odpowiedzialność materialną za mienie powierzone im łącznie z obowiązkiem wyliczenia się, przy czym podstawą łącznego powierzenia mienia jest umowa o współodpowiedzialności materialnej, zawarta na piśmie przez pracowników z pracodawcą (§ 1) jak również, że pracownicy ponoszący wspólną odpowiedzialność materialną odpowiadają w częściach określonych w umowie jednakże w razie ustalenia, że szkoda w całości lub w części została spowodowana przez niektórych pracowników, za całość szkody lub za stosowną jej część odpowiadają tylko sprawcy szkody. (§ 2)

Powołane przepisy regulują szczególny rodzaj odpowiedzialności pracownika za mienie powierzone z obowiązkiem wyliczenia się, która różni się od odpowiedzialności uregulowanej w art. 124 k.p. tym, że dotyczy ona co najmniej dwóch pracowników.

Jej szczegółowe zasady określa przy tym rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 04.10.1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie (t.j. Dz. U. z 1996 r., Nr 143, poz. 663), którego przepisy – zgodnie z § 1 – stosuje się w przypadkach łącznego powierzenia pracownikom mienia, z obowiązkiem wyliczenia się, w zakładzie pracy lub w wydzielonej jego części, w której odbywa się sprzedaż, produkcja lub świadczenie usług albo przechowuje się mienie stanowiące przedmiot powierzenia i oddzielnego rozliczania, zwanym dalej „miejszem powierzenia mienia”.

Zgodnie z § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia pracownicy, o których mowa w § 1, mogą przyjąć na podstawie pisemnej umowy zawartej z pracodawcą wspólną odpowiedzialność materialną za szkody spowodowane powstaniem niedoboru

w powierzonym im łącznie mieniu, jeżeli liczba pracowników w miejscu powierzenia mienia, poza wymienionymi w § 4 ust. 1, nie przekracza: - przy pracy na jedną zmianę - 8 osób,

- przy pracy na dwie zmiany - 12 osób, - przy pracy na trzy zmiany - 16 osób, przy czym – stosownie do § 2 ust. 2 w/ w rozporządzenia – w zakładach usługowych, w zakładach żywienia zbiorowego oraz w sklepach samoobsługowych i preselekcyjnych pracownicy, poza wymienionymi w § 4 ust. 1, mogą przyjąć wspólną odpowiedzialność materialną, jeżeli ich liczba w miejscu powierzenia mienia nie przekracza 24 osób na jedną zmianę.

W niniejszej sprawie, jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych, strona powodowa prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której zajmuje się m.in. sprzedażą hurtową i dystrybucją produktów spożywczych, przy czym w zakresie w/w działalności posiada m.in. magazyn położony we W. przy ul. (...), w którym składowane są towary, które następnie są pobierane przez kierowców celem dostarczenia do klientów, a w którym to magazynie pracę wykonywała pozwana. Co równie istotne praca

w w/w magazynie wykonywana była w systemie trzymianowym, przy czym liczba pracowników w miejscu powierzenia mienia przekraczała – co wynika wszak z samej treści umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za mienie powierzone z dnia

08.05.2015r. – 16 osób, skoro w/w umowa zawarta została z 34 pracownikami (łącznie z pozwaną). W ocenie Sądu w stanie faktycznym sprawy brak było podstaw do uznania, aby magazyn strony powodowej można było uznać za zakład usługowy w rozumieniu § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 04.10.1974 r. bowiem nie była w nim prowadzona działalność usługowa, tj. działalność zmierzająca do bezpośredniego zaspokajania potrzeb ludzkich, powyższej okoliczności strona powodowa w toku niniejszego postępowania nie wykazała.

W magazynie, w którym zatrudniona była pozwana, były jedynie składowane towary, które następnie były pobierane przez kierowców celem dostarczenia do klientów.

Tym samym wobec treści powołanych przepisów rozporządzenia z dnia 04.10.1974r. uznać należało, że zawarcie przez stronę powodową z pozwaną umowy z dnia 08.05.2015r.

o wspólnej odpowiedzialności materialnej za szkody spowodowane powstaniem niedoboru

w powierzonym mieniu było niedopuszczalne, co już skutkować winno uznaniem powództwa opartego na w/w umowie za nieuzasadnione.

Nawet jednak odmienna ocena nie uzasadniałaby uznania zasadności powództwa.

Podkreślenia bowiem wymaga, iż strona powodowa nie przestrzegała również – jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe – treści § 5 rozporządzenia z dnia 04.10.1974r., zgodnie z którym każda zmiana w składzie pracowników objętych wspólną odpowiedzialnością materialną wymaga zawarcia nowej umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej. W konsekwencji zaś powyższego uchylona została odpowiedzialność pozwanej oparta na umowie o wspólnej odpowiedzialności materialnej.

Jak wskazał bowiem w tym zakresie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12.11.2003r., (sygn. akt I PK 551/02, OSNP 2004r., nr 20, poz.348) „Niezawarcie nowej umowy

o wspólnej odpowiedzialności materialnej w razie zmiany składu pracowników objętych taką umową (§ 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie), uchyla wspólną odpowiedzialność za powierzone im mienie (art. 125 § 1 k.p. w związku z art.

124 k.p.).”

W niniejszej sprawie powyższe wymogi nie zostały spełnione przez powodową spółkę. Jak wynika bowiem z poczynionych ustaleń faktycznych mimo, iż w magazynie,

w którym pracowała pozwana, była bardzo duża rotacja pracowników (w okresie od dnia 08.05.2015r. do dnia 15.10.2015r. na magazynie pracowało, w różnych okresach,

42 pracowników) pracodawca nie przeprowadzał na bieżąco inwentaryzacji i nie zawierał nowych umów o odpowiedzialności materialnej za mienie powierzone ani aneksów do już obowiązujących umów.

Co równie istotne w rozpoznawanej sprawie zgodnie z § 8 ust. 1 powołanego rozporządzenia z dnia 04.10.1974r. warunkiem ustanowienia wspólnej odpowiedzialności materialnej jest powierzenie mienia łącznie wszystkim pracownikom, którzy mają być objęci taką odpowiedzialnością - na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej z ich udziałem lub

z udziałem osób przez nich wskazanych, zgodnie z § 22 ust. 2, oraz zapewnienie im możliwości zgłaszania uwag w związku z przebiegiem i wynikami inwentaryzacji.

Jak wynika dalej z treści § 4 ust. 2 rozporządzenia pracodawca jest obowiązany zapewnić osobom objętym wspólną odpowiedzialnością materialną możliwość sprawowania nadzoru nad powierzonym mieniem, przez swobodny do niego dostęp, w czasie wykonywania przez osoby wymienione w ust. 1 (tj. osoby wykonujące prace lub czynności w miejscu powierzenia mienia, które na powyższe uzyskały pisemną zgodę pracowników odpowiedzialnych materialnie) pracy lub określonych czynności w miejscu powierzenia mienia.

Podkreślenia dalej wymaga, iż przy odpowiedzialności pracowniczej za powierzone mienie, w sposób szczególny uregulowana została kwestia ciężaru dowodu. Zgodnie

z powołaną regułą na pracodawcy spoczywa obowiązek wykazania prawidłowego powierzenia mienia oraz powstania szkody z uwagi na niewyliczenie się z niego. Z kolei na pracowniku – zmierzającym do uwolnienia się od odpowiedzialności za powierzone mienie – ciąży obowiązek wykazania, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych,

a w szczególności skutek niezapełnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie mienia.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż powierzenie mienia jest prawidłowe wówczas, gdy jest właściwie udokumentowane w konsekwencji czego dla przypisania pracownikowi odpowiedzialności za mienie powierzone nie wystarczy samo podpisanie przez niego umowy, deklaracji czy innego dokumentu stwierdzającego rzeczywiste powierzenie mienia oraz obowiązek jego zwrotu lub wyliczenia się ale konieczne jest ponadto faktyczne powierzenie mienia w okolicznościach umożliwiających jego zwrot lub wyliczenie się (tak. Kodeks pracy. Komentarz, red. K. Walczak, 2014). Co więcej, za prawidłowe może być uznane powierzenie mienia tylko w warunkach, które umożliwiają pracownikowi sprawowanie nad nim pieczy

i bezpośredniego nadzoru (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 1972 r.,

II PR 254/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2013r., I PK 140/13, M.P.Pr (...)–203).

W niniejszej sprawie bezsporny pozostawał zarówno fakt zatrudnienia pozwanej przez stronę powodową na stanowisku magazyniera jak również fakt zawarcia przez powodową spółkę z pozwaną oraz z innymi pracownikami, świadczącymi pracę w magazynie we W. umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej. Powyższe okoliczności znajdują zresztą także potwierdzenie w złożonych do akt sprawy dokumentach, tj. w treści świadectwa pracy wystawionego pozwanej oraz w dokumencie umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej z dnia 08.05.2015r.

Z przeprowadzonych ustaleń faktycznych wynika dalej, że na podstawie umowy

o wspólnej odpowiedzialności materialnej z dnia 08.05.2015r. strona powodowa powierzyła łącznie pracownikom, w tym pozwanej, z obowiązkiem wyliczenia się mienie określone

w § 1 umowy.

W treści umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej strony ustaliły dalej, że pozwana ponosi odpowiedzialność za ewentualne niedobory i szkody powstałe

w powierzonym mieniu w stosunku procentowym wynoszącym 2,88% odpowiedzialności za szkodę.

Powierzenie mienia nie nastąpiło jednak prawidłowo, w rozumieniu art. 124 k.p., bowiem strona powodowa nie zabezpieczyła pracownikom odpowiedzialnym materialnie,

w tym pozwanej, warunków umożliwiających sprawowanie pieczy nad powierzonym mieniem, warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia.

Jak wykazało w tym zakresie przeprowadzone postępowanie dowodowe wprawdzie sam teren centrum logistycznego, w którym znajdował się magazyn strony powodowej we W. przy ul. (...), był ogrodzony jednak na jego obszarze zlokalizowanych było kilka innych firm w tym m.in. firma kurierska, z których żadna nie była oddzielona od siebie ogrodzeniem czy też siatką.

Wprawdzie przy tym przy wjeździe usytuowana była budka strażnika, do którego obowiązków należało m.in. otwieranie znajdującego się przy wjeździe szlabanu jednak strażnik otwierał szlaban każdemu, kto chciał wjechać na teren centrum logistycznego, nie sprawdzając tożsamości osób wjeżdżających i nie kontrolując samochodów. Co równie istotne zdarzało się, że szlaban był stale otwarty co umożliwiało swobodny wjazd i wyjazd samochodów na i z terenu placu.

Okoliczność ta ma zaś tym donioślejsze znaczenie w niniejszej sprawie, iż opakowania w postaci palet (co do których m.in. stwierdzono niedobór w trakcie inwentaryzacji) znajdowały się nie tylko na terenie magazynu ale również na terenie placu zewnętrznego, do którego nieograniczony dostęp miały osoby trzecie.

Nadto jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe wejście na teren magazynu było możliwe zarówno od strony ramp, pod które podjeżdżały samochody ciężarowe celem załadunku towaru jak również od strony biura, które to wejście było cały czas otwarte i w żaden sposób niezabezpieczone, gdyż czytnik kart uruchomiony został dopiero po inwentaryzacji przeprowadzonej w październiku 2015 roku.

W konsekwencji zaś powyższego dostęp na teren magazynu miały również osoby trzecie, których nie łączyła ze stroną powodową umowa o odpowiedzialności materialnej za mienie powierzone, w tym m.in. pracownicy biura, przedstawiciele handlowi oraz kierowcy – w tym z firm zewnętrznych, którzy zabierali z magazynu przygotowany na paletach towar. Co równie istotne kierowcy niejednokrotnie wchodzili na teren magazynu pomiędzy alejki, gdzie składowany był towar czego świadomość mieli przełożeni pozwanej. Także osoby sprzątające i osoby zatrudnione na podstawie umów zlecenia, nie będące stroną umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej, miały dostęp do magazynu.

Co wymaga przy tym podkreślenia pracownicy odpowiedzialni materialnie nie zgadzali się na wstęp osób trzecich na teren magazynu, co sygnalizowali przełożonym.

Wprawdzie strona powodowa złożyła do akt sprawy dokument – zgoda pracowników odpowiedzialnych materialnie na wykonywanie pracy lub innych czynności w miejscu powierzenia mienia przez inne osoby (k. 272 akt sprawy), pod którym widnieje podpis m.in. pozwanej jednak tak sporządzony dokument, w ocenie Sądu, nie mógł stanowić wiarygodnego dowodu w sprawie bowiem nie został opatrzony datą i nie została w jego treści oznaczona umowa o wspólnej odpowiedzialności materialnej której dotyczył,

w konsekwencji czego niemożliwym jest ustalenie na jaki okres w/w zgoda została udzielona, tj. od kiedy do kiedy obowiązywała.

Podkreślenia przy tym wymaga, dla oceny skuteczności tak złożonego oświadczenia, iż jak wynika z przeprowadzonych ustaleń faktycznych u strony powodowej pracownicy odpowiedzialni materialnie, w sytuacji, gdy zatrudniany był nowy pracownik byli zobowiązani do udzielenia w/w zgód będąc jednocześnie informowanymi, że nie wyrażenie zgody może skutkować rozwiązaniem z nimi umów o pracę a przy tym miały również miejsce sytuacje, gdy byli zobowiązani do podpisania zgody na wstęp na teren magazynu osób trzecich in blanco. Tak jednak złożonej zgody nie sposób uznać, w ocenie Sądu, za skuteczną w rozumieniu § 4 ust. 1 w/w rozporządzenia z dnia 04.10.1974r.

Tym samym Sąd uznał, iż strona powodowa nie zabezpieczyła pracownikom, w tym pozwanej, warunków umożliwiających zabezpieczenie mienia, jak również, że miała pełną tego świadomość, na co również zwracali jej uwagę pracownicy. Co istotniejsze

z przeprowadzonych ustaleń faktycznych wynika, iż na terenie magazynu miały miejsce przypadki kradzieży, zaś pracownicy odpowiedzialni materialnie nie mieli - poza kierownikiem magazynu, jego zastępcą i kierownikami zmian – dostępu do informatycznego systemu magazynowego, który umożliwił podgląd stanów magazynowych oraz dokonywanie przesunięć międzymagazynowych – który to dostęp niewątpliwie dawałby im możliwość bieżącej kontroli powierzonego im mienia – podczas, gdy dostęp taki miały osoby trzecie w tym pracownicy powodowej spółki z R..

W konsekwencji powyższego brak podstaw do przyjęcia aby strona powodowa stworzyła i zabezpieczyła pracownikom odpowiedzialnym materialnie warunki umożliwiające zabezpieczenie i pełen nadzór nad mieniem pracodawcy a w konsekwencji aby doszło do prawidłowego powierzenia – w rozumieniu przepisu art. 124 k.p. w zw. z art. 125 k.p. – pracownikom odpowiedzialnym materialnie, w tym pozwanej, mienia.

Okoliczność ta ma tym istotniejsze znaczenie w niniejszej sprawie, iż na gruncie regulacji art. 124 k.p., pracownik odpowiada za mienie powierzone tylko wtedy, gdy ma nad tym mieniem pieczę i bezpośredni nadzór. Z kolei wadliwe powierzenie mienia uniemożliwia pociągnięcie pracownika do odpowiedzialności na zasadzie art. 124 k.p. (por. wyrok i uzasadnienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2013r., I PK 140/13, M.P.Pr (...)–203).

Uwzględniając powyższe okoliczności tj. brak prawidłowego powierzenia mienia pracownikom odpowiedzialnym materialnie, brak było podstaw do uwzględnienia powództwa w niniejszej sprawie.

Niezależnie od powyższego podkreślenia wymaga, iż zgodnie z przepisem art. 124 § 3 k.p. od odpowiedzialności określonej w § 1 i 2 (powstającej przy prawidłowym powierzeniu mienia, co w ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie miało miejsca) pracownik może się uwolnić, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności skutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia. Podobnie z treści art. 117 § 1 k.p. w zw. z art. 127 k.p. wynika, że pracownik nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w takim zakresie, w jakim pracodawca lub inna osoba przyczynili się do jej powstania lub zwiększenia.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał – z przyczyn omówionych powyżej, iż strona powodowa nie zapewniła pracownikom, w tym pozwanej, warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia, w konsekwencji czego brak było podstaw do uwzględnienia żądania pozwu.

W ocenie Sądu brak było również podstaw do uznania odpowiedzialności pozwanej za stwierdzone przez stronę powodową niedobory na podstawie art. 114 k.p., art. 122 k.p. czy też wreszcie art. 124 k.p.

Wskazać w tym zakresie należy, iż każda z w/w podstaw odpowiedzialności materialnej pracownika wymaga stwierdzenia jego winy w powstaniu niedoboru w mieniu pracodawcy. Wina zaś, zarówno w rozumieniu art. 122 k.p. jak i art. 114 k.p. oznacza zarzucalność danego postępowania pracownika, przy czym wina umyślna w rozumieniu art. 122 k.p. zachodzi wówczas, gdy sprawca chce wyrządzić szkodę w mieniu pracodawcy i celowo do tego zmierza lub gdy mając świadomość szkodliwych skutków swego działania i przewidując ich nastąpienie godzi się na nie, choć nie zmierza bezpośrednio do wyrządzenia szkody. Z kolei wina nieumyślna występuje wówczas, gdy sprawca działania nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia je jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć. Zatem wina nieumyślna może przybrać postać lekkomyślności lub niedbalstwa.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie można jednak zarzucić pozwanej, aby umyślnie lub nieumyślnie wyrządziła szkodę w mieniu swojego pracodawcy oraz by pomiędzy tymże zawinionym zachowaniem pozwanej a poniesioną przez stronę powodową szkodą, zachodził związek przyczynowy.

W konsekwencji powyższego brak było, w ocenie Sądu, podstaw do uwzględnienia żądania pozwu.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu zawarte w punkcie II wyroku, Sąd oparł na treści przepisu art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 2 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r., uwzględniając dalej fakt, że powództwo zostało oddalone w całości (w zakresie obu powództw połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia) zaś na koszty poniesione przez pozwaną złożyło się wynagrodzenie jej pełnomocnika procesowego w stawce po 675zł dla każdego

z powództw co łącznie stanowiło kwotę 1.350zł.